

ANGELČEK

OTROKOM PRIJATELJ,
UČITELJ IN VODITELJ

XXXIV. TEČAJ

UREDIL JOŽEF VOLC

V LJUBLJANI, 1925/6

IZDALO DRUŠTVO PRIPRAVNIŠKI DOM

NATISNILA JUGOSLOVANSKA TISKARNA

II C 33.382c

Vse pravice pridržane

Prejeto od urada
za upravljanje imovine
upornikov

KAZALO.

Pesmi.

Mlatiči. (L. Turšič.)	5
Pametnici. (Sadar Ivan.)	12
Jesenska. (L. Turšič.)	25
Mlada radovednost. (A. Čebular.)	28
Konjiček. (Sid.)	30
Mrtva mamica. (Ks. Meško.)	41
Večerna. (Sid.)	47
Nocoj. (Ant. Žužek.)	57
Sv. Nikolaj. (Sid.)	62
Koledniki. (Ant. Žužek.)	75
Matic in Jakec	76
Tolažba. (Ant. Žužek.)	86
Pust. (L. Turšič.)	90
Zimska. (Gustav Strniša.)	95
V zasedi. (Ant. Žužek.)	105
Ptič Slabovest. (L. Turšič.)	111
April	124
Naštevanka. (L. Turšič.)	128
Nepoklicani umetnik. (L. Turšič.)	129
Prvič na lovu. (L. Turšič.)	137
Prepelica in ženjica. (Gust. Strniša.)	153

Povesti, pripovedke, prilike in basni.

Pavle. (Ant. Žužek.)	6
Iz Jankovega dnevnika. (J. E. Bogomil.)	9

O nezadovoljnem kraljestvu. (A. Böhmova-J. Gruden.)	13
Joj joj in hovhov. (J. E. Bogomil.)	26
Součenci. (C. Niewiadomska.)	29, 44
V prvih mesecih. (J. E. Bogomil.)	42
Naša punčka. (Zofka Snežniška.)	58
Krompirjevci. (J. E. Bogomil.)	60
Lev in psiček. (L. N. Tolstoj — Jož. Gruden.)	73
Zgodba o dragoceni japonski vazi. (P. Krizostom Sekovanič.)	91, 108, 121
Kaj bodo pa doma rekli? (J. E. Bogomil.)	106
Materino srce. (Božidar.)	125
Glagol. (K. Fratinovec.)	138
Na planino. (Bistriška.)	153

Dramatične igre.

Zgaga in zgagice. (Matko Krevh.)	141, 156
--	----------

Koristni nauki. Drobiž.

Skrbimo za svoje zdravje. (Iv. Langerholz.) 2, 22, 38, 54, 71, 87, 102, 118, 134, 150

Drobtinice	1, 21, 37, 53, 69, 85, 101, 117, 133, 149
Dragi Marijini otroci. (Črniški.)	16, 31, 48, 63, 80, 96, 112, 144, 161

Zabavne in kratkočasne reči.

Uganke	19, 34, 50, 66, 82, 98, 114, 130
Naloga	19
Skrivalica	20, 35, 51, 67
Posetnica	20, 35, 130
Črkovna podobnica	20, 35, 51, 68, 100, 115, 147
Četverokotnik	36
Križ	51, 115
Izstopisnica	52
Mreža	67
Dopolnilna uganke	67
Sestavljavnica	82
Kraljeva pot	83
Božična noč	83
Demant	99
Veriga	99

Preštevalnica	99
Podobnica	115
Uganke	116, 147
Bandero	130
Zvezda	131
Ribič	131
Mavrica	147
Skrita imena	147
Rešitve ugank, podobnic itd.	36, 52, 68, 84, 100, 116, 132, 148, 164
Imena rešilcev na platnicah št. 2—10.	
Vabilo na naročbo (na platnicah 1. in 10. števil.)	

Slike.

Iz Jankovega dnevnika	11
V prvih mesecih	43
Krompirjevci	61
Ptički pozimi	70
V zasedi	105
April	124

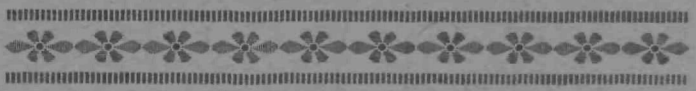
Poština plačana v gotovini.

ANGELEK

1925/26

ŠTEU. I

Vsebina.

Drobtinice.	85
Anton Žužek: Tolažba. (Pesem.)	86
Iv. Langerholz: Skrbimo za svoje zdravje!	87
Leop. Turšič: Pust. (Pesem.)	90
P. Krizostom Sekovanič: Zgodba o drago- ceni japonski vazi.	91
Gustav Strniša: Zimska. (Pesem.)	95
Črniški: Dragi Marijini otroci!	96
Uganke.	98
Zagonetke štev. 1—4.	99
Rešitve zagonetk v 5. štev. od 1—4 . . .	100

Vrtec s prilogo Angelček (10 številčk) stane za l. 1925/26
22 Din, Angelček sam 8 Din.

Urednik in izdajatelj: Jožef Volc, stolni kanonik v Ljubljani,
Pred škofijo št. 8.

Naročnino sprejema dr. Jožef Demšar, profesor
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 80.

Rokopisi in rešitve naj se odslej pošiljajo na
naslov: Uredništvo »Angelčka« v Ljubljani, Pred
škofijo 8.

Uprava »Vrtca« (Ljubljana, Sv. Petra cesta 80) ima še nevezan »Vrtec« 1922 (7 Din), 1924 (10 Din), 1925 (10 Din), nevezan »Angelček« 1922 (4 Din), 1924 (5 Din), 1925 (6 Din); vezan »Vrtec« 1922, 1923, 1924, 1925 in vezan »Angelček« 1919, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925. Vezava se računa kar najceneje.

Rešitev in imena onih rešilcev, ki pogodijo vse zagonetke, se objavijo v prihodnji številki. Rešitve je poslati tekom 10 dni po izidu lista. Dvema rešilcema vseh zagonetek se prisodi darilo.

Razpis nagrade.

Za rešitev vseh zagonetek v »Angelčku« št. 1: a) škatljica za peresnike in svinčnike, b) knjižica »Pripovedka o vetru«.

Vabilo na naročbo.

Dragi naročniki »Angelčka«! Kakor smo obljubili v zadnji številki 33. letnika, tako bomo storili: 34. letnik pričnemo z jesenskim pričetkom novega šolskega leta. Zdaj, ko so končane vesele počitnice — oh, prekmalu, kaj ne, kakor vedno! — in morate spet nazaj h knjigam in zvezkom, Vas pride takoj pozdravit Vaš »Angelček«, in v teh prvih dneh naj Vam bo še posebej mil prijatelj, ki Vas bo poskusil razvedriti, potolažiti, oveseliti in opogumiti na novo delo. Ali ga ne boste sprejeli z zaupanjem in veseljem? Gotovo ste že med počitnicami poskrbeli, da so Vam dobri ateji, mila mamica obljubili naročnino zanj?

Bo ti novi letnik drag, ker bo prišel »Angelček« vsak mesec — desetkrat v šolskem letu — k Vam? To Vas skrbi? Ne bojte se! Doslej je prišel »Angelček« šestkrat na leto in je stal Din 6.—; vnaprej bo prišel desetkrat na leto in bo stal — ne Din 10.—, ampak samo Din 8.—, torej bo še cenejši ko doslej: za dva dinarja štiri številke več! Ali je kdo med Vami, ki bo rekel: Ne bom ga več naročil? — Gotovo boste rajši rekli tako: Vsi ga bomo še naročili in še druge (znance in znanke) bomo prosili, da si ga naročé. Več ko nas bo, bolj bomo veseli. — Tako bo prav.

Vašim dobrim gospodom učiteljem in katehetom, gospicam in gospem učiteljicam in vsem pridnim sotrudnikom ter blagim podpornikom »Angelčka« pa tisočero zahvalo in »Bog plačaj!« za ves trud, skrb in pomoč.

»Vrtec« in »Angelček« skupaj bosta torej stala v šolskem letu 1925/26 Din 22.—, »Vrtec« sam Din 14.—, »Angelček« sam pa Din 8.—. — Naročnino sprejema: Upravništvo »Vrtca« v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 80, vse spise in rešitve pa: Uredništvo »Vrtca« in »Angelčka«, Rova, p. Radomlje.

---

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj

Štev. 1.

Liubljana, 1925/26

XXXIV. tečaj

Drobtinice.

Mladine je bodočnost.

—

Bolje, da mlad trpiš ko star.

—

Marljivost mladosti je krona starosti.

—

Najnagleje mine pomlad.

—

Mlademu človeku je povsod ravno.

—

*Mladost pravi: delam; starost: sem delal;
norost: bom delal.*

Skrbimo za svoje zdravje!

Brez zdravja so vse druge dobrote — nič. Zdravje je sreča, bogastvo, blagoslov.

Ali razumete globoko vsebino teh resnic? Kaj je zdravje, boš šele prav vedel, ko boš bolan.

Zato pa glejte, otroci, da boste čuvali svoje zdravje!

Mi, vaši vzgojitelji, vas želimo videti vedno zdrave, čvrste in vesele. Zato se radujemo vaših cvetočih lic, vaše poskočnosti, zato tudi radi poslušamo vaše radosti prekipevajoče vzklike, čeprav nas včasih kar bolé ušesa. Samo, da ste zdravi!

Zdravje pa ima svoje prijatelje (pospeševalce), ima pa tudi svoje sovražnike. »Angelček« vas bo letos na oboje opozoril. Vi pa sklenite s prijatelji svojega zdravja iskreno prijateljstvo, sovražnikov svojega zdravja se pa ogibajte!

Zdaj pa brž: ena — dve — tri! — Prijatelji zdravja, na dan pred naše otroke vi!

A. Prijatelji zdravja.

1. Z r a k.

Spominjate se, kako slednji izmed vas težko čaka tople pomladi. Ali pa si oglejte bolj natanko tiste mlade jokavce in vekavke, ki jih včasih pestujete! Govoriti še ne znajo, a s solzami v očeh in z gibanjem rok in vsega života vam kažejo in dopovedujejo, da hočejo ven, ven, ven... Kam? — Na zrak, na solnce! Tam je prijetno, tam je zdravo. Ven pohitite z otročičem na zrak, pa potihne njegov jok, in solze se posuše.

Zrak je jako poceni. Zlasti na kmetih je zelo dober kup. Meščani nas zavidajo zanj. Ko bi se dala ta reč prodajati kakor sol ali olje ali jesih in druga drobnjava, kmalu bi podjetni ljudje napravili zračne trgovine.

A vendar je tudi v marsikateri hiši na kmetih tak zrak, da Bog pomagaj! To ni zrak, to je gniloba, trohnoba, smrad kakor v grobu.

Stanovanja premalo ali nič ne zračite. V toplih dneh pač še marsikje odpro tu in tam okna, a pozimi? In ravno pozimi, ko bivamo večinoma v sobah, je treba, da pridno zračimo stanovanja, da vsaj vsako jutro odpremo okna.

Kokoši so podložili račja jajca. Kokoš vali in vali, pa izleže čudne piščance: mlade račke. Koklja jih vodi, kakor bi bil njen kurji rod. A kaj se zgodi? Pripelje jih do vode. Račke brž v vodo! Joj, to je zanje veselje! Kako se zibljejo po vodi! Skrbna koklja pa vpije vsa zbegana, kliče na pomoč, teka sem in tja in sama ne ve, kaj bi vse storila. Kdo bi zameril račkam, kdo koklji?

Tako tudi marsikatera preskrbna mamica ne ve, kaj bi počela (in nekateri dobri oče ne ve, kako bi dovolj obgodrnjal »to neumnost«), če svetujejo učeni in modri ljudje, da treba tudi pozimi odpirati okna in zračiti stanovanja.

»To se pravi denar ven metati, to se pravi v zakurjeni sobi zmrzovati.«

A vendar je stara resnica (preizkusi jo!), da se dobro prezračena soba veliko bolje in prej segreje kakor zatohla koča.

Ubogi bolniki zdihujejo marsikje v takih zaprtih in zatohlih sobah. To so reveži! Ali je čudno, da si kar ne morejo opomoči? Zato tudi njim pri-

voščimo to dobroto nepokvarjenega zraka. Le večkrat jim odprite okna! Seveda ne za dolgo časa. Sveži zrak jih ne bo umoril. Če jih kaj mrazi, jih za tisti čas malo bolj pokrijte z odejo. Seveda je pa mogoče, da bo bolniku celo čisti zrak škodoval, če ga komaj vsak mesec enkrat dobi v svojo sobo. Vsaka nenavadna izprememba kolikor toliko vpliva na zdravje in na bolezni. Zato pa dajajte bolnikom vsak dan le pravo mero čistega zraka. Dober zrak pa ni še nikogar umoril.

Skrbite, otroci, da boste dobro prezračili — in to slednji dan! — tudi svoje spalnice. Storite to vsako jutro! Če greste pa pozno spat, lahko to storite tudi na večer. Tudi svojo posteljno opravo vsak dan prezračite! Pa vso! Videli boste, koliko bolj sladko in globoko bo vaše spanje.

V toplih mesecih se giblajte kolikor mogoče obilo na svežem zraku! To velja zlasti za mestno dečo.

Uboga mestna deca! Tovarniški dimniki, železnica, avtomobili, cestni prah: vse to vam kvari sveži zrak. Pa še marsikaj drugega. Torej vsaj v jutranjem hladu poskrbite, da pride v vaša stanovanja nekaj svežemu zraku podobnega. Ti mladina po kmetih pa, če imaš sorodnike in znance po mestih, z veseljem sprejmi te revčke, če se odtrgajo za kakšen teden mestnemu prahu in pohite med vas, v vaše vrtove in logove okušat dobroto svežega zraka! Vedite, da je sveži zrak kmetiških domov zanje to, kar je za vas presno maslo na kosu črnega kruha.

Pazite pa še na eno: da znate zrak prav vdihavati. Zdravniki nas uče, da je bolje vdihavati zrak skozi nos kakor skozi usta. Verjemimo jim to! Saj so zdravniki naši prijatelji in prijatelji našega zdravja. Zlasti mrzli zimski zrak je naravnost škod-

ljiv, če pride do pljuč skozi usta. Če ga pa pošljamo pljučam skozi nos, se pa mrzli zrak mimogrede toliko ogreje, da pljučam nikakor ne more škodovati.

Ne bojmo se torej svežega zraka in ne zapirajmo oken pred njim! Da od zraka ne moremo živeti, je res; res je pa tudi, da ni veselega življenja brez svežega zraka.

Leopold Turšič:

Mlatiči.

Mi mlatiči mlatimo,
pot nam lije s čela:
skoro bo pšeničica
v kašči rumenela.

Mi mlatiči mlatimo,
truda, res, obilo:
sladka nam potičica
zimsko bo plačilo.

Mi mlatiči mlatimo —
joj, in kaj imamo? —
Reveži mlatili smo
samo prazno slamo..

Nič ne bo potičic zdaj,
nič ne bo kolačkov:
mamica, usmili se
delavcev — beračkov!

Pavle.

Odkar je hodil Pavle v šolo, se ga je lotila vselej otožnost, ko so začeli sosedje mlatiti. Kadar so zapeli prvi cepci po vasi, je kazalo, da se pomika jesen v solnčno deželo, da bo kar kmalu kraj živih, prelepih uric velikih počitnic.

Pik pok, pikapok!

Poslušal je, kako mu trkajo umerjeni udarci marljivih mlatičev opominjaje na srce: dva meseca si skakal po bregeh in košenicah, dva meseca iskal kapeljev v vaškem potoku, dva meseca si zobal borovnice gori v hosti in cela dva meseca se nisi domislil, da je nekje na svetu šola in resni, resni gospod razrednik, pa naloge in sploh visoka kopa važnih skrbi.

Pika poka, pika pok!

O, pa ni bil zanikarnejš Pavle, kaj še! Da je najboljših eden, ga je pohvalil gospod vodja; ali počitnice, ti rajskolepi čas, kako človeka razvadiš, kako ga omamiš!

Pik, pok!

Letos ga je zaskalelo dvakrat, ko so zavihteli sosedovi na skednju cepce.

»Ali jih slišiš, Pavle?«

»Slišim...«

In je stopil v utico, kjer je šivala mati, vdova.

»Poglej, Pavelček, koliko sem ti že sešila in pripravila,« mu je razkazovala mama, in lep in srečen je bil njen obraz. »Za tile dve košuljici je dal platna boter štacunar; iz stare rjuhe, ki jo je prinesla teta Malka, sem ti ukrojila še dve. Kar dobri so! Tukaj imaš nogavice, rutic in vsega, česar potrebuješ pri drugih ljudeh.«

Pika pok, pok pok!

Pavle je gledal bogastvo na mizi in mamo in se je zamislil.

Pri drugih ljudeh, da, pri tujih ljudeh! V mesto! V mestne šole! Tam je velika hiša, so rekli, in v tisti hiši je dosti takihle dečkov-revčkov brez očeta, brez mame, o, pa tudi brez obeh. In sta pisala gospod šolski vodja in gospod župnik v mesto, gospodom v tisti hiši. Da lahko pride jeseni, so odpisali, če je res tako priden fant Pavle, da ga sprejmo v četrti razred. In pozneje, če bo zatorej, v višje šole, v gimnazijo.

»Mama.«

»Kaj bi?«

»Ali bo res... ali bom res potem lahko šel še naprej v šole... v gimnazijo?«

»Če boš priden, sinek?«

O, gimnazija, ti šola šol, ti vrelo učenosti! Gabrov Cvetko je že v tretji, pa Gabrovi so bogati... In Podržajev iz Križnarjeve bajte pa Tičkov Tine, o, ta dva bosta pa skoraj gospoda! In Podržajev oče oglje kuhajo, in mama hodi po vasi na dnino. Če so zmogli Podržajevi, bi zmogla morebiti še njegova mama, vdova? Da bi še pomagal dobri Bog in pa gospodje, ki imajo hišo v mestu... — Pika poka, pika pok!

Mama, seve, bi ga sama že ne mogla šolati! S šivanjem se malo zasluži, in mama je reva. Ata, oj, ata je ostal v oni hudi vojski, ko je bil Pavle še prav micen Pavelček. Notri v hiši imajo v črnem okviru atovo sliko. In pri maminem vzglavju tiktaka atova srebrna ura. To je vse, kar jima je ostalo od ata.

Pik pok, pika pok!

Solnce že sije poševno, in kokoške se zakopavajo v topli pesek na dvorišču. Ugodno jim je in miže v močni svetlobi.

Kokoške bodo pa ostale doma, in mama bo šivala, čas pred hišo, čas za hišo bo iskala solnca, in ves svetel bo njen blede obraz, ko bo mislila nanj, na Pavleta študenta. Zmeraj bo mislila nanj.

Pik, pok!

In Pavle bo mislil na mamo. Povsod: v drugih krajih, pri tujih ljudeh, vselej: v daljnih, učenih šolah, v šumnih, bogatih mestih, vedno: mislil bo nanjo vse do konca življenja.

»Kaj premišljuješ, Pavle?«

»Nič, tako...«

»Priden bodi in Boga imej vselej v mislih... saj boš, kajne... pa mame ne pozabi in za ata moli vsak večer! Kakor sva midva vsak večer.«

»Bom, mama.«

Zvečer, ko je legal od vseh strani mrak na nizke hiše, je slonel Pavle pri oknu in gledal nebrojne čede zvezdâ, ki so spokojno drhtele na večernem nebu.

»Mama!«

»Kaj je?«

»Mama, ali veš, kaj sem si zmisлил. Sklenil sem, da bom enkrat velik, učen gospod, in bogat, mama! Zato, da bova lahko šla tja daleč na Romunsko, na našega ata grob... Če bom enkrat velik gospod, bi lahko šla...«

»Seve, če boš gospod...«

Zunaj, v travi, so peli črički.

In zvezde so sijale spokojno.

Iz Jankovega dnevnika.

Naši gospodje učitelji so bili napisali spričevala, gospod šolski upravitelj je pa poslal po vseh razredih knjigo, in iz nje so nam oznanili, kdaj bo sklep šolskega leta.

Tako je prišel težko pričakovani dan. Z nepisnim veseljem smo prinesli domov dokaze o svoji učenosti in napredku v znanosti. Najbolj se je pred starši postavila moja sestra Zorka. Vse odlično! Pa tudi sestra Finica je bila med boljšimi. Jaz pa... no, je že šlo. Seveda: oni dve v prvi in drugi razred, jaz pa že v četrti! Doma sicer pravijo, da sem jaz bolj len, in da ne vedo, kaj bi počeli z menoj; pa ne vem, če je vse tako? Morebiti gospodične učiteljice niso tako stroge, kakor so gospodje učitelji? Kje pa vedo doma, kakšen je naš gospod Kunaver? Jaz pa dobro vem, da je pri nas doma ata desetkrat bolj strog kakor mama. Pa naj bi bilo v šoli drugače?

Prve dni meseca julija nam je rekel ata: »Ker ste v šoli dobro napravili, bomo šli pa na Gorenjsko.« In šli smo res. Mama, Zorka, Finica in jaz za vse počitnice, ata pa samo za štirinajst dni.

Na počitnice pojdemo, oj na letovišče k dobri teti Mini! Na Gorenjsko!

Na Gorenjsko smo prišli ravno ob času košnje. Pa češnje so takrat dozorevale. Kako prijeten duh ima pokošena in ravno posušena trava! Še lepše pa je, zobati češnje, če jih obiraš naravnost na drevju. Trikrat boljše so, kakor če jih kupim kje na trgu.

Pričelo je zoreti tudi žito. Kako prijetno je bilo na večer ob solnčnem zahodu! Sedeli smo na koncu

njive in se pogovarjali. Hladen vetrič je zibal nad nami zlato pšenico, v nji je cvetel rdeči poljski mak, graščica in slak sta mu pa delala tovarišijo. Prepelica je gonila svoj vsakdanji »Pet pedi, pet pedi, pet pedi...« Na nebu so se pa kazale prve zvezde, med njimi ljubka večernica, in takrat je redno zaklicala teta Mina: »Otroci, večerjat!« Pa smo šli.

Potem so začele zoreti prve hruške in za njimi češplje in slive. Češnjam smo izlahka dali slovo, še vrabci niso več sedali nanje. Tembolj smo pa menderali travo pod hruškami, pod češpljami in slivami. Teta Mina ni bila nič huda. Hlapec je pa res malo godel in je pokosil travo. Mi smo bili potem še bolj veseli. Nobena hruška se nam ni izgubila.

Tiste dni sem bil dostikrat kregan. Hruške so prepočasi padale z drevja, slive in češplje pa nič manj. Zato sem jim hodil naproti. Pri tem poslu so pa trpele moje hlače. Mama jih ni mogla sproti sešivati.

»Oh, ko bi tebe ne bilo!« je večkrat rekla. »Z Zorko in Finico je pol manj dela.« Rad verjamem. A kdo bi Zorki in Finici metal sadje z drevesa, ko bi mene ne bilo?

Tistega dne tudi ne bom pozabil. Spet sem bil precej kregan. Zorka se mi je posmehovala, pa tudi Fini mi je privoščila. »Čakaj!« sem dejal. Splezal sem na hruško. Takoj sta bili za mano. »Janko, daj, vrzi, vrzi še nama!« sta začeli. A Janko je bil gluhi. Povem vam, da zaradi sladkih hrušk in okusnih češpelj dober otrok vse pretrpi, celo kreganje. A posmehovanja lastnih sester, nak, tega pa ne! Zato jima nisem nič dal. Sestri pa v jok in k mami. Kajpak!

Tistega dne se mi je nekaj pripetilo, česar nočem povedati. Je tudi prav, če ne uganete.

Počitnice imajo samo eno napako, glavno, trikrat podčrtano. Prehitro minejo. Čudno, da vse, kar je prijetno, tako hitro mine. Če bi bil jaz zraven, ko so narejali počitnice, bi bil to reč vse drugače napravil. Škoda, da nas otrok, ki imamo pri tej reči največ opravka, nihče nič ne vpraša, kako dolge naj bi bile počitnice.

Mami sem to povedal in potožil. Pa veste, kaj mi je rekla: »Zaslužil bi dvoje imen: — —, — —!«

Pa naj bo! Šel bom nazaj v Ljubljano, ko ni drugače, in spet se bom začel učiti, da bom bolj pameten in moder. A na počitnice, na teto Mino in na Gorenjsko ne bom pozabil. Zato sem to zapisal.

Še to: Tudi na hruške, češplje in vso tisto reč na vrtu ne bom pozabil. Morda gremo prihodnje leto spet?

Sadar Ivan:

Pametnici.

I.

Čas je zlato,
če ga marljivo loviš;
če si lenuh,
čas je železen drobiž.

II.

Mali ljudje —
nagajivi ljudje:
v vse pobezajo,
pa odbeže.

O nezadovoljnem kraljestvu.

Za gorami in dolinami je bilo kraljestvo in v njem vsega dosti: zmeraj dobre letine, vse je tam uspevalo, da so imeli narod in kralj s kraljico in sinom-edinčkom vred, kar so hoteli. V nobenem kraljestvu, v nobeni deželi širom sveta se ni ljudem tako godilo kakor tu, toda zadovoljni le niso bili. Od kralja pa do zadnjega kočarja je vse tožilo, da ima malo denarja; nekateri so si želeli tudi zdravja, drugi pa otrok. Tisti pa, ki so jih imeli mnogo, so tudi tarnali. Ta je zavidal drugemu čile konje, oni spet drugemu lepe gozde in številno živino. In kralj? Ta pa ni bil zadovoljen z nobeno rečjo. Bil je čemerren, hodil je po gradu s kislim obrazom in od nejevolje se je tresel, če so prihajali državljani jadikovat k njemu, da niso zadovoljni, zakaj imel je sam dovolj vzroka, da je bil nezadovoljen. Soproga mu je že več let bolehalo, kraljevič je bil nem, svetovalci njegovi so bili pa slabi, in ni imel prijatelja, ki bi mu bil lahko potožil težave svoje, in ki bi ga bil mogel potolažiti.

Neki dan je zašel nezadovoljni kralj v gozd. Bil je tako obupan, da je začel na glas jadikovati in vzdihovati: »Oh, usoda, usoda, zakaj me tako preganjaš? Zmanjšaj mojo žalost in bridkost! Usoda, kje si?« Toliko da je napravil par korakov naprej, pa je srečal starko s palico in dolgo haljo. Sivi redki lasje so ji segali do pasa.

»Kdo si? Ne poznam te. Ali si iz mojega kraljestva?« jo vpraša kralj.

»Nak, nisem,« odgovori starka.

»Kdo pa si in kako si prišla sem?« jo izprašuje dalje kralj.

»Jaz sem Usoda in prihajam, da ti pomagam. Klical si me,« odgovori starka.

»Oj, Usoda, blagoslovljena bodi tvoja pot k meni! Ravno prav si prišla. Nakloni nam drugačno življenje. Daj, da bomo lažje in lepše živeli ter z lahkoto prenašali križe in težave, ali pa nas otmi vseh!« je prosil kralj in lomil roke.

»To ni mogoče!« ga ukine starka. »Vsak zemljan mora okusiti kaj bridkosti v tem življenju. Skušala pa bom pomagati, da boste bolečine lažje prenašali. Skliči ljudstvo jutri zjutraj na grad in mu naroči, naj vsak poveže svoje križe in težave ter vzroke nezadovoljnosti v culo, pa prinese na grad in odloži na dvorišču. Pred solnčnim zapadom pa naj se spet vsi zglasijo v gradu. Pridem, da vam svetujem.«

Izgovorila je in izginila. Ker je kralj pričakoval boljših časov, je vse odredil, kar je bila naročila starka.

Naslednji dan je bila sredi dvorišča skoraj enako velikih cul cela kopica, a pred vrati so čakali ljudje, kaj bo. Ko se je nagnilo solnce k zapadu, se je prikazal kralj na obzidju in za njim starka, ki je čemerno gledala množico nezadovoljnega ljudstva. Dvignila je roko, naj bodo tiho. Ko je izpregovorila par besedi s kraljem, se je obrnila proti ljudstvu: »Jaz sem Usoda. Prišla sem, da vam svetujem, kako boste lažje prenašali bremena svojih težav. Vsakdo izmed vas pridi na dvorišče in si izberi najlažjo culo! Toda razvezati je ne sme, dokler ne pride domov, sicer bi mu nič ne koristil moj nasvet!«

Nastalo je vrvenje, začuli so se vzkliki na boljše upanje, in ljudje so jeli izbirati najlažje cule. Tudi

kralj si je izbral najlažjo. Starka je pa iznova nago-
vorila ljudstvo: »Idite zdaj domov in smatrajte vsak
svojo culo za dar usode. Prenašajte potrpežljivo, kar
je v njej, ne izgublajte nade na boljše čase in pre-
našajte svojo usodo moško in potrpežljivo.«

Ko je starka izpregovorila te besede, je izginila.
Vsi so zdaj hiteli domov, da pogledajo, kakšno usodo
jim je Usoda naklonila. A kako je ostrmel vsak, ko
je videl, da je prinesel domov isto culo, iste bridkosti
in težave, ki jih je nesel zdoma in ki so se mu zdele
prej neznosne.

Prav enako se je zgodilo tudi kralju. In kakor
njegovih podložniki, je tudi kralj umel starkine besede
ter potrpežljivo prenašal, kar mu je naklonila Usoda.

P r i p i s : Gotovo bi bili pa ti ljudje še vdaneje
prenašali vsak svoje breme, ako bi se bili zavedali,
da nam bremen v življenju ne naklada kaka starka
Usoda, ampak vsemodra volja božja.

Črniški:

Dragi Marijini otroci!

Počitnice so minile. Preživeli ste jih gotovo v veselju in zadovoljnosti. Zdaj pa spet na šolsko delo! »Angelček«, vaš zvesti prijatelj, vam bo stal tudi to šolsko leto v žalostnih in veselih dneh ob strani. Pa tudi vaš prijatelj »Črniški« bi se rad še tudi letos kaj z vami pogovoril. Imejte potrpljenje z njim! Pa tudi sami pošljite v »Marijin zvonček« poročila o zanimivostih iz naših vrtcev!

Dne 17. maja letos je bilo v Rimu prav lepo. Cerkev svetega Petra je bila izredno razsvetljena. 150.000 električnih žarnic je gorelo. Sveti oče, obdan s sijajnim spremstvom kardinalov, nadškofov in škofov, raznih plemičev in vojakov, je daroval ta dan ondi sveto mašo in proglasil neko redovnico za svetnico. Vsi častilci te svetnice so bili tega dne veseli. Sveti oče je določil 30. september za godovni dan tej svetnici. Prav bo, če torej letošnji september tudi mi posvetimo novi, od cerkve proglašeni svetnici.

Rojena je bila ta svetnica na Francoskem v Normandiji, v mestecu Alencon dne 2. januarja 1873. Pri svetem krstu je dobila ime: Marija Frančiška Terezija. Doma so jo zvali Tereziko. Bila je najmlajša med peterimi sestrami, Pavlino, Leonijo, Celino in Terezijo. Živel je le 25 let. Pa je tako porabila ta leta, da je dosegla nenavadno svetost. Začela je že v prav nežni mladosti Boga ljubiti in mu nad vse zvesto služiti. Za-

pisala je o sebi pomembne besede: »Od tretjega leta naprej nisem ničesar odrekla Jezusu.« — Otroci, ali bi mogli tudi vi kaj takega o sebi reči? — Še majhna je prav veliko premišljevala o Bogu in svetih nebesih. Zdihovala je: »Moj Bog, želim postati svetnica, a ne napol! Ne bojim se trpeti zate. Le enega se bojim: Živeti po svoji volji. Vzemi mi to voljo, ker želim le to, kar hočeš ti.« Domačim je bilo dovolj reči: »Tega ne smeš storiti, s tem žališ Jezusa!«, pa je odnehala takoj od svoje volje.

V družini so imeli Reziko vsi radi. Tudi Rezika je ljubila vse, posebno pa mamico. Izgubila jo je pa kmalu. Umrla ji je, ko je bila Rezika stara 4 in pol leta. Sestra Pavlina je potem postala mali sirotici »druga mama«. Učila jo je, vodila jo v cerkev. Tam je bila Rezika vsa srečna. Pripravljala se je na prvo sveto spoved. Potem se je spovedovala vsak praznik.

Po mamini smrti se je njen oče odpovedal svoji službi in se preselil s hčerami v Lisieux. Tam je živela dobra teta, ki je pomagala vzgajati osirotele otroke. Imela je dve hčeri. Ti hčerki sta bili kmalu veliki prijateljici z Reziko. Pri svojih igrah so posnemale te deklice puščavnike. Molile so, premišljevale in se pokorile. Na izprehodih so molile rožni venec, pa kar na prste.

Rezikina sestra Pavlina je stopila v samostan. Ob tej priliki je sklenila Rezika: »Tudi jaz bom redovnica!« Ko so ji razkazovali samostan, je poprosila prednico, naj jo sprejme v samostan. Prednica ji odgovori, da mora počakati šestnajstega leta. Slovo od »mamice« Pavline je bilo Reziki zelo bridko. Prav resno je zbolela. Doma so ji stregli zelo ljubeznivo. Bolezen je bila pa vedno hujša. V skrajni sili so se zatekli njeni domači prav zaupno k Materi božji. Marija se je prikazala bolnici in jo čudežno ozdravila. Z očetom je šla potem na potovanje. Vse je občudovalo Reziko radi njene lepote. Hvalili so jo. Pa to Reziki ni bilo všeč. V njenem srcu so se vedno oglašale skušnjave napuha. Pa jih je premagala. Desetletna se je pripravljala na prvo sveto obhajilo. Vsa srečna je bila, ko je prišel Jezus prvikrat v njeno srce. Z drugimi prvoobhajankami se je ta dan

posvetila Materi božji. Od tedaj je pristopala prav pogosto k mizi Gospodovi. Jezusa je prisrčno prosila trpljenja. Njena prošnja je bila kmalu uslišana. Dve leti je potem trpela in se bala, da dela same grehe.

Dne 15. oktobra 1886 jo je zapustila druga sestra. Stopila je namreč v samostan. Rezika se je zdaj oklenila sestre Celine. Štirinajstletna hoče stopiti tudi ona v samostan. Oče ji dovoli. Predstojnik samostana ji pa pravi, naj pride, ko bo imela 21 let. Zdaj se njen oče obrne še na škofa. Ta mu odgovori, da se hoče posvetovati s predstojnikom.

L. 1887. romata Rezika in oče v Rim. Dne 20. novembra ju sprejme z drugimi romarji sv. oče Leon XIII. Rezika se ojunači in stopi iz množice romarjev k prestolu in ga prosi za dovoljenje, da sme v tej starosti stopiti v samostan. Papež ji ljubeznivo odgovori, naj posluša predstojnike, in jo blagoslovi. Za božič ji pride od škofa dovoljenje. Prednica samostana ji pa pove, da je ne more sprejeti pred veliko nočjo. Rezika je bila sicer žalostna, pa se je tri mesece pripravljala za mrtvičenjem in zatajevanjem na vstop v samostan.

Dne 9. marca l. 1888. je vstopila v samostan. Bilo ji je prav všeč. Prednica je bila stroga z njo. Poniževala jo je pri vsaki priliki. Dne 10. junija 1889 je bila Rezika preoblečena in je začela novicijat. Hrepenela je le po trpljenju. Ko je minilo leto novicijata, je pa niso hoteli sprejeti k slovesnim obljubam. Vdana v voljo božjo je čakala in se zatajevala.

Dne 8. septembra 1890 je napravila slovesno obljubo. L. 1894. ji je pa umrl oče. V septembru istega leta je prišla tudi sestra Celina za njo v samostan. Veliki petek 1896 je Rezika hudo zbolela. Njeno trpljenje je bilo vedno hujše. Prenašala ga je pa rada iz ljubezni do Jezusa. Dne 30. septembra 1897 je pa blaženo umrla. Ob smrti in še potem jo je Bog poveličal z raznimi čudeži. Sama je pa tudi obljubila, da bo po smrti rada ljudem pomagala in jim sipala cvetke z nebes.

Otroci božji, če česa želite, obrnite se ta mesec zapupno do te Rezike v nebesih! (Več o njenem življenju lahko čitate v knjigi: Dr. Jos. Valjavec, Mala cvetka.

Blažena Terezija deteta Jezusa. — Obrnite se na svojega gospoda kateheta, pa vam jo oskrbi.)

Otroci! Tudi mi hočemo in moramo priti v nebesa. Da pridemo gor, moramo imeti srce polno ljubezni do Boga in dve krepki perutnici: samozatajevanje in molitev. Kaj, ko bi se letos mi o molitvi pogovorili? Opazujte se ta mesec pri svojih molitvah! Prihodnjič si pa povemo svoje skušnje.

Do tedaj pa Bog in Marija z vami!

Uganke.

Druge oblači, a je samo golo? Kaj je to?

(Sivanka.)

Bele kokoške izpod strehe gledajo, a so vendar mokre. Kdo so?

(Zobje.)

Vse polje pozoblje, pa še ni sito. Kaj je?

(Mlin.)

Pri enih vratih zalaja, pri drugih ugrizne. Kaj je?

(Puška.)

Kdaj so češnje najboljše?

(Kadar jih imaš v ustih.)

Zgoraj plošča, spodaj plošča, a v sredi meso. Kdo je to?

(Zelva.)

Tvoje je, pa drugi več rabijo ko ti. Kaj je to?

(Tvoje ime.)

Kdo je srečen, če ostane brez kruha

(Pek.)

---

1. Naloga.

V naslednjih besedah si odberite po dve zaporedni črki, pa boste dobili znan pregovor:

Danica, snežinka, kosmatinec, rumenjак, Ahacij, utrinek, grižljaj, veteran, globina.

2. Posetnica.

(Kessler Jožko.)

Joško Kvas

Miren

(n = t)

Kaj je ta mož iz
sosedne Goriške po
svojem poklicu?

(n = t pomeni, da
morate pri rešitvi na-
mesto črke „n“ rabiti
črko „t“.)

3. Skrivalica.

4. Črkovna podobnica.

L 'G AB '01 A 'G
O IIII" 100 J^{DE}

(Rešitev in imena rešilcev — ki se sprejemajo le tekom 10 dni po izidu lista in objavijo le imena onih rešilcev, ki bodo rešili vs e zagonetke — v prihodnji številki.)